

Střípky minulosti aneb Lidová škola hospodářská v Bojanově

Dříve narození spoluobčané si možná vzpomenou, že v Bojanově kdysi existovalo školské zařízení, které se pyšnilo názvem Lidová škola hospodářská (LŠH). Vžil se rovněž název Lidová škola zemědělská.

Byla založena a výnosem ministerstva zemědělství povolena 1. března roku 1923. V čele výboru tehdy stáli František Horník z Bojanova, František Vilím z Horního Bezděkova a Josef Koreček ze Samařova.

Až do školního roku 1935 – 36 se vyučovalo ve staré školní budově (na „Městečku“). V prvním školním roce 1923 – 24 navštěvovalo školu 105 žáků.

I v dalších letech si škola na nedostatek

„studentů“ nemohla stěžovat. Z dobových záznamů vyplývá, že o školu byl v celém širokém okolí značný zájem.

První ředitelem školy (uvádí se termín správce) byl pan učitel Jaroslav Eisner. Při pročitání seznamu „*učitelstva školy*“ jsem zjistila, že na škole působila řada pedagogů z bojanovské měšťanské školy.

A jak probíhala výuka? Vyučovalo se ve dvou ročnících, a to ve třech půldnech v týdnu. Začátek školního roku se v průběhu let měnil. Například v premiérovém školním roce bylo vyučování zahájeno 1. listopadu. Naproti tomu v době trvání druhé světové války se začátek posunul nejdříve na 15. říjen a poté na klasické 1. září. Školní rok zpravidla končil v březnu. Po válce byl dodržován běžný desetiměsíční cyklus (tj. září – červen).

Mezi vyučovací předměty patřil český jazyk, počty, občanská nauka, zdravotní výchova, chov zvířat a pěstování rostlin. Jakožto mimořádný předmět je v dobových pramenech uveden zpěv. Samozřejmě již tehdy pedagogové chápali, že s veselou myslí a s písní na rtech jde práce lépe od ruky. Od roku 1924 LŠH nabízela výuku vaření (určeno dívkám). Výchovy budoucích vyhlášených kuchařek se ujala paní M. Nevolová („*vdova po státním inženýru*“).

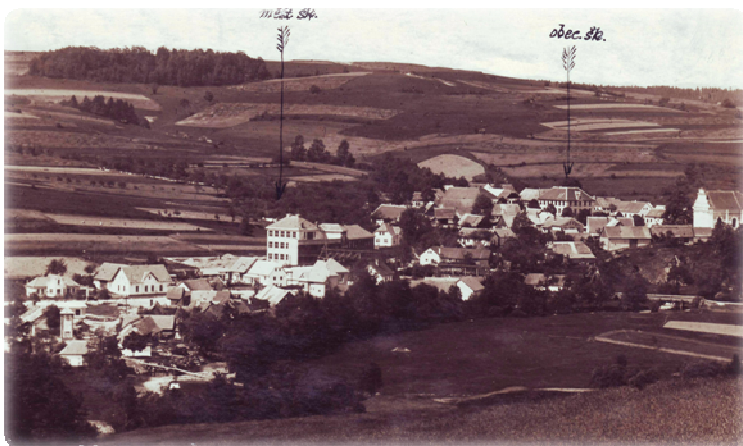

„Mimo vyučování konány učitelstvem a dr. Fiehmannel přednášky se skioptikonem.“ Pro ty, kteří stejně jako já netuší, co se skrývá pod tajemným názvem skioptikon, uvádím definici ze všeobecně oblíbené Wikipedie. „Skioptikon (z řeckého skiá, stín) je jednoduchý promítací přístroj na diapozitivy.“ V podstatě předchůdce dnešních dataprojektorů. Dále se učitelé podíleli na pořádání kurzů pro ženy, společenských večerů, exkurzí a výletů.

Na začátku školního roku 1935 – 36 se LŠH přestěhovala do nové budovy měšťanské školy. Zde jí byla školní radou „propůjčena 1 místnost pro vyučování a školní kuchyň, kteréžto místnosti byly v r. 1947 rozšířeny o jídelnu a vhodně uzpůsobeny.“

Druhá světová válka se LŠH dotkla již v samém začátku. Hned z kraje roku 1940 si gestapo přišlo pro tehdejšího správce Františka Zelinku (za účast v odboji). Název školy byl změněn na „Landwirtschaftliche Volksbildungsschule“. Tento krkolomný název v překladu znamená Zemědělská národně vzdělávací škola. Prakticky okamžitě byly zakázány české učebnice, ze školních knihoven vyřazeny nevhodné knihy, kronika byla po celou dobu války zapečetěna. Učitelé se však rozhodli neposlechnout a dál učili podle zakázaných učebnic a knih. Podobně jako na jiných českých školách se mezi povinné předměty zařadila němčina. „Učitelstvo bylo velmi často přemísťováno, totálně nasazováno, takže se jevil učitelstva nedostatek. Šití dívek přestalo, vaření ztěžováno, až v r. 1944 úplně přestalo, rozvrhy hodin často měněny... Ustaly přednášky mimo školu, exkurze a výlety, jen bio sloužil k doplnění vzdělání mládeže...“ Smutná doba.

Podle dobového svědectví nastala LŠH po květnu 1945 „nová éra, nové oživení“. Tato éra však netrvala dlouho. V roce 1951 byla škola, která „po mnoho let vykonávala dobře své povolání, připravujíc zemědělský dorost pro jeho budoucí práci“, zrušena.

Děkuji Františku Trojanovi za poskytnutí pohlednice Bojanova v elektronické podobě.